

TÜRK MEDENİYETİNİN 2200 YIL ÖNCE TARİHE VURDUĞU DAMGA; KARIZLAR VE TURFAN...

Doğu Türkistanın Turfan bölgesinde yapılmış bir yer altı su şebekesi sistemi olan Karız Kanalları, dünya uygarlık tarihinin en önemli eserlerinden biri. 2 bin 200 yıl önce Türkler tarafından Tanrı Dağlarında eriyen karları, taraçalarla bir kanalda toplayarak, yazın buharlaşmasın, kışın donmaması için çölün altından toplam 6000 km. yapılan kanalla tarım alanlarına taşıyan Türk medeniyetin çocukları ne kadar gururlansa azdır..

2200 yıl önce bu kadar ilginç ve muazzam bir su şebekesi, mühendislik temelli yapı yok. Deniz seviyesinin altında olan Turfan vilayetinin merkezi olan Turfan şehri, su kaynakları bulunmayan ve iklimi son derece kurak bir bölgede bulunuyor. Bölgedeki su sıkıntısından ötürü 2 bin yıl önce Tanrı Dağları'ndan Turfan istikametinde toplam uzunluğu 5 bin 272 kilometre olan yeraltı su kanalları inşa edilmesinin ardından bölge, Anadolu Türkçesinde kullandığımız Turfanda kelimesinin kökünü oluşturmuştur. Karız Kanalları Tanrı Dağları'ndan topladığı suyu 60 km çölün altından geçirerek Turfan'daki tarım alanlarına götürür.

Doğu Türkistanda yaşayan ve bölgenin temel halkı olan Türk soylu halkların başında gelen Uygurlar Türkleri tarafından yapılmıştır. Kanalın derinliği 110 metre den başlıyor. Kanallar çölün altından ağ gibi örülmüş. Aralıklarla açılan kuyular yardımıyla tarım alanları bu gün bile sulanmaktadır.

2200 yıldan beri Tanrı Dağları'ndan kar sularından elde edilen günlük 858 metreküp su, bu kanallardan taşınarak bölgede bu gün yaşayan insanların %30 su sağlamaktadır. Kısaca 1.5 m. Yükseklik suya paralel yürüme yolları ve kanalın toprak üzerinden ulaşılabilen kuyuları ile hala insanlığa, hayvanlara ve bitkilere hizmet etmektedir.

Abdullah Buksur

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category araştırma]

[tags TARİH, Nostalji, Arkeoloji, research, TÜRK, MEDENİYET, DAMGA; KARIZLAR, TURFAN]